

Wojewoda Zachodniopomorski

Znak: P-1.4131.55.2026.AA

Szczecin, 16 lutego 2026 r.

Rada Miejska w Pełczycach

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Na podstawie art. 91 ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2025 r. poz. 1153, 1436)

stwierdzam nieważność

§20 ust. 3 Załącznika do uchwały Nr XX.145.2026 Rady Miejskiej w Pełczycach z dnia 27 stycznia 2026 r. w sprawie utworzenia Miejsko- Gminnego Żłobka „Niedźwiadek” w Pełczycach oraz nadania mu statutu, w zakresie wyrazów: „i zatwierdzonego przez Dyrektora Żłobka”.

Uzasadnienie

W dniu 27 stycznia 2026 r. Rada Miejska w Pełczycach podjęła uchwałę Nr XX.145.2026 w sprawie utworzenia Miejsko- Gminnego Żłobka „Niedźwiadek” w Pełczycach oraz nadania mu statutu.

Do Zachodniopomorskiego Urzędu Wojewódzkiego w Szczecinie wpłynęła ona w dniu 30 stycznia 2026 r.

Jako materialnoprawną podstawę podjęcia ww. uchwały organ stanowiący Gminy Pełczyce wskazał m.in. art. 11 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3¹, w myśl którego: *Żłobek i klub dziecięcy działa na podstawie statutu (ust. 1). Podmiot, który utworzył żłobek lub klub dziecięcy, ustala statut żłobka lub klubu dziecięcego, określając w szczególności:*

- 1) nazwę i miejsce jego prowadzenia;
- 2) cele i zadania oraz sposób ich realizacji, z uwzględnieniem wspomagania indywidualnego rozwoju dziecka oraz wspomagania rodziny w wychowaniu dziecka, a w przypadku dzieci niepełnosprawnych - ze szczególnym uwzględnieniem rodzaju niepełnosprawności;
- 3) warunki przyjmowania dzieci, z uwzględnieniem preferencji dla dzieci niepełnosprawnych oraz z możliwością uwzględnienia preferencji dla dzieci z rodzin wielodzietnych;
- 3a) warunki przyjmowania dzieci w przypadku, o którym mowa w art. 18b;
- 4) zasady ustalania opłat za pobyt i wyżywienie w przypadku nieobecności dziecka w żłobku lub klubie dziecięcym;
- 5) zasady udziału rodziców w zajęciach prowadzonych w żłobku lub klubie dziecięcym.

¹ Ustawa dnia 4 lutego 2011 r. o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 (Dz. U. z 2025 r., poz. 798 z późn. zm.).

Nie budzi wobec tego wątpliwości uprawnienie Rady Miejskiej w Pełczycach do podjęcia uchwały Nr XX.145.2026. Trzeba jednak podkreślić, że prawotwórcze działanie każdego organu jednostki samorządu terytorialnego, w szczególności, gdy polega ono na tworzeniu prawa miejscowego, winno następować w granicach przyznanego upoważnienia. Rada gminy może zatem tylko tyle, na ile zezwala jej przepis zawierający delegację. Każde zaś przekroczenie ram przyznanej kompetencji kwalifikować należy jako istotne naruszenie prawa, skutkujące ingerencją nadzorczą, o której mowa w art. 91 ustawy o samorządzie gminnym.

Dodatkowo, akty prawa miejscowego, zaliczane przez art. 87 ust. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej² do źródeł prawa powszechnie obowiązującego na obszarze działania organu, który je ustanowił, muszą respektować zasadę hierarchiczności źródeł prawa. Podstawą prawną stanowienia aktów prawa miejscowego jest upoważnienie zawarte w ustawie, co przesądza o ich zależności, w stosunku do aktów normatywnych wyższej rangi, pozycji w hierarchii źródeł prawa. Każdorazowo zatem, w akcie rangi ustawowej, musi być zawarte upoważnienie (delegacja) dla rady gminy (rady miejskiej) do podjęcia aktu prawa miejscowego. Zasada ta znajduje także potwierdzenie w art. 40 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym. Przy ocenie aktu prawa miejscowego należy mieć zatem na względzie, że akt ten nie może naruszać nie tylko regulacji ustawy zawierającej delegację do jego ustanowienia, ale również przepisów Konstytucji RP oraz innych ustaw pozostających w pośrednim lub bezpośrednim związku z regulowaną materią. Wszelkie normy dotyczące konstytucyjnych praw i wolności człowieka zastrzeżone są wyłącznie dla ustaw i nie mogą być regulowane aktami niższego rzędu³.

Jak podkreślił Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu w wyroku z dnia 13 listopada 2024 r., sygn. akt IV SA/Po 638/24 *statut żłobka nadaje organ założycielski i prowadzący żłobek. Nie ulega wątpliwości, że uchwalony statut ma walor aktu prawa miejscowego, musi ściśle uwzględniać wytyczne zawarte w upoważnieniu ustawowymi, a więc regulować kompleksowo wszystkie kwestie wskazane w ustawie.*

Zdaniem organu nadzoru, Rada Miejska w Pełczycach podejmując uchwałę Nr XX.145.2026 w sprawie utworzenia Miejsko- Gminnego Żłobka „Niedźwiadek” w Pełczycach oraz nadania mu statutu naruszyła powyższe reguły.

W treści §20 ust. 3 Załącznika do uchwały Nr XX.145.2026, organ stanowiący Gminy Pełczyce postanowił, że *Rada rodziców działa według opracowanego przez siebie i zatwierdzonego przez Dyrektora Żłobka regulaminu.*

Tymczasem, zgodnie z treścią art. 12a ust. 3 ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3 *Rada rodziców uchwala regulamin swojej działalności, w którym określa w szczególności wewnętrzną strukturę i tryb pracy rady.*

Zatem rada rodziców posiada kompetencję do uchwalenia regulaminu swojej działalności, w tym do określenia wewnętrznej struktury i trybu pracy, co wynika wprost z ustawy o opiece nad dziećmi w wieku do lat 3, nie jest zatem prawidłowe ustanowienie dodatkowego wymogu, tj.: obowiązku zatwierdzenia tego regulaminu

² Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz. U. Nr 78, poz. 483 z późn. zm.); dalej Konstytucja RP.

³ Por. wyrok WSA we Wrocławiu z dnia 22 sierpnia 2024 r. sygn. akt IV SA/Wr 237/24.

przez dyrektora żłobka - jak to uczyniła Rada Miejska w Pełczycach w §20 ust. 3 Załącznika do uchwały Nr XX.145.2026. Działając w ten sposób Rada istotnie naruszyła art. 12a ust. 3 cyt. ustawy. Prawodawca bowiem nie przewidział takiego warunku w przepisach ustawy, jak i nie upoważnił organu jednostki samorządowej do jego ustanowienia.

Z powyższych względów, konieczne i w pełni uzasadnione jest stwierdzenie nieważności §20 ust. 3 Załącznika do uchwały Nr XX.145.2026 Rady Miejskiej w Pełczycach z dnia 27 stycznia 2026 r. w sprawie utworzenia Miejsko- Gminnego Żłobka „Niedźwiadek” w Pełczycach oraz nadania mu statutu, w zakresie wyrazów: „i zatwierdzonego przez Dyrektora Żłobka”.

Na niniejsze rozstrzygnięcie nadzorcze przysługuje skarga do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Szczecinie. Skargę wnosi się do Sądu za pośrednictwem Wojewody Zachodniopomorskiego, w terminie 30 dni od dnia doręczenia przedmiotowego rozstrzygnięcia.

Z upoważnienia
Wojewody Zachodniopomorskiego
Wicewojewoda Zachodniopomorski
I Wicewojewoda Zachodniopomorski
Bartosz Brożyński